

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2018 ஓகஸ்ட்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

2018.08.06 / 0830 - 1030

බුද්ධ ධර්මය I
 பௌத்தம் I
 Buddhism I

41 S I

පැය දෙකයි
 இரண்டு மணித்தியாலம்
 Two hours

- උපදෙස්:**
- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
 - * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
 - * උත්තර පත්‍රයේ, පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
 - * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ම ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොදා දක්වන්න.
 - * එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 02 බැගින් මුළු ලකුණු 100 යි.

1. වරක් උපස්ථාන ශාලාවට රැස් වූ හික්ෂුන් වහන්සේලා අතර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වර්තයෙන් ප්‍රකට වන ආශ්චර්යවත් ලක්ෂණ පිළිබඳ අතුරු කථාවක් උපන්නේ ය. එවිට ආනන්ද මාහිමියෝ "ඇවැත්නි, තථාගතවරු ආශ්චර්ය වෙතියි" පවසමින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුදැනුම ද ඇතිව බුදු සිරිතෙන් ප්‍රකට වන ආශ්චර්යවත් කරුණු දහනවයක් වදාළහ. ඉන් එකක් නම්,
 - (1) බෝසතුන් මව් කුසෙන් බිහිවන විට ම මිනිසුන් විසින් පිළිගන්නා ලදී යන්නයි.
 - (2) උපන් විගස බෝසත් කුමරුන් නහවන ලද්දේ කිරි මව්වරුන් විසිනි යන්නයි.
 - (3) බෝසත් උපතින් සත්වන දා මව් දේවිය කලුරිය කළාය යන්නයි.
 - (4) උපන් වහා ම බෝධිසත්ත්වයන් වහන්සේ සබ්බ පාපස්ස අකරණං යනාදී ගාථාව ප්‍රකාශ කළහ යන්නයි.
 - (5) මව් දේවිය බෝසතුන් කුස දරා සිටියේ සත්මසක් පමණ යන්නයි.
2. බුදුරජුන් දහම් දෙසතුවේ ශ්‍රාවක සිත් ධර්මාවබෝධයට යෝග්‍ය වූ, මොලොක් වූ, නීවරණ ධර්මවලින් මිදුණු, ඔද වැඩුණු, ප්‍රසන්න තත්ත්වයට ගෙන ඒමෙන් පසුවයි. එබඳු ශ්‍රාවකයාට උන්වහන්සේ දාන කථා, සීල කථා ආදිය දේශනා කරති. ඉන් පසුව පවත්වන සාමුක්කංසික දේශනාවෙන් කියැවෙන්නේ උන්වහන්සේ,
 - (1) කෙලෙස් සහමුලින් නැති කිරීමට දහම් දෙසන බව ය.
 - (2) සාමූහිකත්වය අගය කරමින් අනුශාසනා පවත්වන බව ය.
 - (3) මෛත්‍රිය, කරුණාව ආදී බ්‍රහ්ම විහාර වැඩිමට උගන්වන බව ය.
 - (4) චතුරාර්ය සත්‍යය දේශනා කරන බව ය.
 - (5) සමානාත්මතාව ප්‍රගුණ කරවන බව ය.
3. බුදුරජාණන් වහන්සේ අෂ්ට විද්‍යා නම් වූ සුවිශේෂ ඥානාධිගමයන් අටකින් ද වරණ ධර්ම නම් වූ උතුම් පිළිවෙත් පහළොවකින් ද යුක්ත වෙති. එබැවින් විජ්ජා වරණ සම්පන්න ය. එම වරණ ධර්මවලට අයත් නොවන කරුණක් වන්නේ,
 - (1) තෘතීය ධ්‍යානයයි. (2) පාපයෙහි ලැජ්ජාවීමයි. (3) ජාගරියානු යෝගයයි.
 - (4) මනෝමය ඉද්ධි ඥානයයි. (5) අහරෙහි පමණ දැනීමයි.
4. "ශාරිපුත්‍රය තවත් කරුණක් ඇත. තථාගත තෙමේ වෙනත් සත්ත්වයන්ගේ ශ්‍රද්ධාදී ඉන්ද්‍රිය වර්ධනය විමක් පිරිහීමත් ඇති සැටියෙන් දනී. යම් ඥානයකින් උන්වහන්සේ එසේ අවබෝධ කරන්නේ ද එය එතුමන් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත් කරන දසවිධ ඥාන බලයෙන් එකකි." මහාසීහනාද සූත්‍රයේ එන මෙම ප්‍රකාශයෙන් හෙළිවන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ,
 - (1) ඉන්ද්‍රිය ඥානයෙන් අගතැන්පත් වන බව ය.
 - (2) ඉන්ද්‍රිය පරෝපරියත්ති ඥානයෙන් යුක්ත වන බව ය.
 - (3) ඉන්ද්‍රිය ඥානය ඉක්මවා සිටින බව ය.
 - (4) පරචිත්ත විජානන ඥානය ඇති උතුමෙකු බව ය.
 - (5) මනෝමය සෘද්ධි ඥානයෙන් සමන්විත වන බව ය.

5. බෝධිසත්ත්වයන් වහන්සේ කීං සච්ච ගච්චිව, කීං කුසල ගච්චිව, කාමාදී බැමිවලින් නිදහස් අනුත්තර වූ නිවන සොයා ඉමහත් වීර්යයෙන් බොහෝ කලක් දුෂ්කර ක්‍රියාදියෙහි නිරත වූ බව සඳහන් වේ. එම ගවේෂණශීලිත්වය හා වීර්යය ප්‍රකාශ කෙරෙන සූත්‍ර දේශනාවක් වන්නේ,

- (1) විමංසක සූත්‍රයයි. (2) කාලාම සූත්‍රයයි. (3) සච්චවිහංග සූත්‍රයයි.
- (4) ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රයයි. (5) අරියපරියෙසන සූත්‍රයයි.

6. ධර්මරත්නයෙහි ගුණ කියැවෙන ස්වාක්ඛාතො යනාදි පාඨයෙහි එන මපනයිකො යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ,

- (1) කෙළෙස් සහිත සත්ත්වයන්ට ධර්මය වටහා ගැනීම දුෂ්කර වේ යන්නයි.
- (2) මොලොවදී ම දැන දැකගත හැකිය යන්නයි.
- (3) ශ්‍රවණය කරන්නාට පිං රැස්වේ යන්නයි.
- (4) නිවන් සුවය වෙත පමුණුවන යන්නයි.
- (5) උපමානුසාරයෙන් විස්තර කළ නොහැකිය යන්නයි.

7. නිත්‍ය ආත්මයක් නැත. සියල්ල මරණයෙන් කෙළවර වේ. එම මතය ම සත්‍යය ය. සෙසු මත අසත්‍ය යැයි වාද කළ වින්තකයෝ බුදුරදුන් දවස භාරතයෙහි විසූහ. එම මතවාදය සූත්‍ර දේශනාවලට අනුව හැඳින්විය හැක්කේ,

- (1) භව දිට්ඨි යනුවෙනි. (2) සස්සත දිට්ඨි යනුවෙනි.
- (3) සයංකතවාද යනුවෙනි. (4) උච්ඡේද දිට්ඨි යනුවෙනි.
- (5) නියතිවාද යනුවෙනි.

8. ලොව පහළ වූ ආගමික දර්ශනවාද අතර බුදුසමය ප්‍රකට කරන සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක්කේ,

- (1) නවීන විද්‍යාව සමග කොහෙත්ම එකඟ නොවීම ය.
- (2) වින්තනයට හා විමංසනයට දෙන නිදහස සීමා රහිත වීම ය.
- (3) බටහිර දර්ශනය හා හැමවිටම පරස්පර නොවීම ය.
- (4) සමකාලීන ආගමික අදහස් සියල්ල ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ය.
- (5) තර්ක න්‍යායට සපුරා විරුද්ධ වීම ය.

9. බුද්ධ ධර්මය විවිධාකාරයෙන් උභයාර්ථ සාධනය උගන්වයි. ආත්මාර්ථ හා පරාර්ථ, මෙලොව හා පරලොව, අභ්‍යන්තර හා බාහිර ආදී වශයෙනි. එසේ උභයාර්ථය ම උගන්වා ඇති ධර්ම පාඨයක් නම්,

- (1) අත්තහිතාය පටිපන්නො භොති, යන්නයි.
- (2) අත්තදීපා හික්ඛිවෙ විහරථ, යන්නයි.
- (3) ද්විවක්ඛුං පන සෙවෙථ, යන්නයි.
- (4) අත්තාහි අත්තනො නාථො, යන්නයි.
- (5) අත්ත දත්ථං පරත්ථෙත බහුනාපි නභාපයෙ, යන්නයි.

10. හික්ෂු සමාජයේ ප්‍රභවය හා විකාශය පිළිබඳ ව මෑත කාලීන පෞරා'පර දෙදිග පඬිවරුන් විසින් බොහෝ ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන සිදු කොට තිබේ. එබඳු අධ්‍යයනවලදී පිළිගෙන ඇති කරුණක් නම්,

- (1) සිදුහත් බෝසතුන් මෙන් සමකාලීන මහණ බමුණෝ සත්‍ය ගවේෂී නොවූහ යන්නයි.
- (2) පිණ්ඩපාතයෙන් යැපුණේ බෞද්ධ පැවිද්දන් පමණක් නොවේ යන්නයි.
- (3) බ්‍රහ්මචාරී ජීවිතය වෙනත් පැවිද්දන් අතර දක්නට නොලැබිණි යන්නයි.
- (4) හිස මුඩු කිරීම බෞද්ධ පැවිද්දන්ට පමණක් අදාළ වේ යන්නයි.
- (5) වස්සාවාසය වෙනත් පැවිදි කොටස් අතර නොවී ය යන්නයි.

11. මහා සංඝයා වහන්සේගෙන් උපසම්පදාව ඉල්ලා සිටින සාමණේර හික්ෂුන් වහන්සේට නුසුදුසුකම් දහතුනක් ඇතැයි විනයේ සඳහන් වේ. විටින් විට උද්ගත වූ ගැටලු නිසා බුදුරදුන් අනුදැන වදාළ එකී අන්තරායකර ධර්ම අතර එකක් වන්නේ,

- (1) මච්චියන් මියගොස් තිබීම ය.
- (2) උපැවිදිව නැවත පැවිදි වූවෙකු වීම ය.
- (3) ධර්ම විනය නොදැනීම ය.
- (4) හික්ෂුන් හේද කළ අයකු වීම ය.
- (5) පැවිදි වීමට පෙර රාජ භටයකු වීම ය.

12. උපසම්පදාව ලත් හික්ෂුවට අදාළ ශික්ෂා ප්‍රඥප්ති දෙසිය විස්සක් හික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි ඇතුළත් වේ. එහි එන මූලික ප්‍රඥප්ති සතර හැර අතිරේක ප්‍රඥප්ති කිසිවක් කඩකිරීමෙන් හික්ෂුත්වය අහිමි වන්නේ නැත. එම මූලික ප්‍රඥප්ති අතුරෙන් එකක් හැදින්වෙන්නේ මනුස්සවිග්ග පරාජිකාව නමිනි. එය සිදුවන්නේ,
- (1) මිනිසකු මැරීමට ආයුධ පිළියෙල කොට තැබීමෙනි.
 - (2) කුමන හෝ සතෙකුගේ දිවිතොර කිරීමෙනි.
 - (3) මිනිසෙකුට කායිකව හිංසා කිරීමෙනි.
 - (4) මරණානුස්සතිය වැඩීමෙනි.
 - (5) ප්‍රාණඝාත වේතනාව පහළවීමෙනි.
13. “සුපටිපන්නො භගවතො සාවක සංඝො” යනාදී සංඝරත්නයේ ගුණ කියැවෙන පාඨයෙහි ‘අට්ඨපුරිස පුග්ගලා’ යන්නෙන් ගිහි පැවිදි වෙනසක් නැතිව ශාසනයට ඇතුළත් ආර්ය පුද්ගලයන් අටදෙනකු ගැන කියැවෙයි. ඉන් එක් පුද්ගලයෙකු වන්නේ,
- (1) දස ශීලය ආරක්ෂා කරන්නා ය.
 - (2) උපසම්පදාලාභී පැවිද්දා ය.
 - (3) තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයා ය.
 - (4) නැවත කාම භවයක උපතක් නොලබන්නා ය.
 - (5) අවල ශ්‍රද්ධාව ඇති පැවිද්දා ය.
14. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වස්සානෙ වස්සං උපගන්තුං.” (මහණෙනි වස්සාන සාකුච්චී වස් විසීමට අනුදනිමි) යන බුද්ධ නියමය අනුව උපසම්පදා හික්ෂුත් වැසි සමය තුළ දායකාදීන්ගේ ඇරයුමක් ඇතත් නැතත් සුදුසු තැනෙක වස් එළඹ වැඩ සිටිය යුතු ය. එවිට, එම හික්ෂුත් වහන්සේට,
- (1) කවර හේතුවක් නිසා හෝ වස් එළඹී තැනින් පිටතට යා නොහැකි ය.
 - (2) වස් එළඹී තැනින් පිට වී වාසය කළ හැක්කේ දින තුනක් පමණි.
 - (3) වස් එළඹී පසු සාමණේර හික්ෂුත් සමග එකම ආරාමයේ වාසය කළ නොහැකි ය.
 - (4) වස් කාලය තුළ වාරිකාවේ නිරත විය හැකි ය.
 - (5) වස් පවාරණයෙන් පසු කඨිනයක් ඇතිරීමට අවස්ථාව ලැබෙයි.
15. හික්ෂු සංඝයා විසින් හික්ෂු සංඝයාගේ ම යහපැවැත්ම, සමගිය සහ පාරිශුද්ධිය පිණිස අවශ්‍යතාව පරිදි පවත්වනු ලබන සංඝ සන්නිපාතය, විනය කර්මය නම් වේ. ඒ අතරට ගැනෙන උපසම්පදා කර්මය, පිළිබඳ විධිවිධාන ඇතුළත් වන්නේ,
- | | |
|------------------------------|-----------------------|
| (1) හික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ය. | (2) මහාවග්ගපාළියේ ය. |
| (3) සමන්තපාසාදිකාවේ ය. | (4) විනය විනිවිඡයේ ය. |
| (5) පරිවාරපාළියේ ය. | |
16. කුඩා, අනුකුඩා ශික්ෂා පද කවරේද යන ගැටලුව බුදුරජාණන් වහන්සේ ධරමාන අවධියේ පටන් ම පැවතිණ. නිශ්චිත විසඳුමක් නොමැතිව අද දක්වා ම පවත්නා එම ගැටලුවට අදාළ පහත සඳහන් කරුණු අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ,
- (1) මාගේ ඇවැමෙන් සංඝයා විසින් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂා පද සමූහනය නොකළ යුතුයැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ යන්නයි.
 - (2) එම ගැටලුව බුදුරජුන් විසින් ධ්වනිය ගණයට ඇතුළත් කරන ලදී යන්නයි.
 - (3) එම ගැටලුව අග්ගිවච්ඡගොත්ත සූත්‍රයේ ද සඳහන් වේ යන්නයි.
 - (4) එම ගැටලුව ගැන තීරණයක් නොගැනීමට ප්‍රථම සංගීතියේදී හික්ෂුහු එකඟ වූහ යන්නයි.
 - (5) ඇතැම් හික්ෂුහු සතර පරාජිකාව ද කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂා යැයි කීහ යන්නයි.
17. භාරතීය පෙරවැදී මහාසංගායනා පවත්වන ලද්දේ ශාසන භාරධාරී ජොෂ්ඨ හික්ෂුන්ගේ මූලිකත්වයෙනි. එම සංගායනාවන්හිදී සසුනෙහි යහපැවැත්ම ද ධර්ම විනයෙහි පාරිශුද්ධත්වය ද අරමුණු කොට විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. ධර්ම විනයට ඇතුළත් විය හැකි දුර්මක වාරණය කිරීම සඳහා එම සංගායනාවලදී ගත් එක් පියවරක් වන්නේ,
- (1) ත්‍රිපිටකය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම ය.
 - (2) ධර්ම විනය විවිධ භාෂාවන්ට නැගීම ය.
 - (3) ධර්ම විනය මුඛ පරපුරෙන් පවත්වාගෙන යාමට විධිවිධාන සැලසීම ය.
 - (4) අධිමසකට වරක් පාමොක් උදෙසීම ය.
 - (5) හික්ෂු අධ්‍යාපනය වැඩි දියුණු කිරීම ය.

18. ධර්ම විනයයෙහි විරපැවැත්ම හා ආරක්ෂාව සඳහා නොකළ යුතු දේ නොකිරීමටත් කළ යුතු දේ කිරීමටත් බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂු හික්ෂුණින්ට අනුශාසනා කළහ. එබඳු එක් අනුශාසනාවක් නම්,
- (1) බුද්ධ භාෂිතය මිස ශ්‍රාවක භාෂිතය පිළිනොගැනීම ය.
 - (2) විනය නීති වෙනස් කිරීමට යෝජනා නොකිරීම ය.
 - (3) බුද්ධනීතියට මිස රාජනීතියට අවනත නොවීම ය.
 - (4) ගමන්ගම විහාරස්ථාන ඉදි කිරීම ය.
 - (5) නවාංග ශාස්තෘ ශාසනය ප්‍රගුණ කිරීම ය.
19. ස්වකීය ශ්‍රාවක හික්ෂුන්ගේ විවිධ හැකියා අගය කරමින් උන්වහන්සේලා දිරිමත් කිරීම පිණිසත්, සසුනෙහි යහපැවැත්ම පිණිසත් බුදුරදුන් විසින් අගනනතුරු පිරිනමන ලදී. එහිදී බහුශ්‍රැත භාවය හා විරියවත්ත භාවය මෙන් ම ස්මෘතිසම්පන්න භාවය ද උදෙසා එක ම ශ්‍රාවකයෙකුට අග්‍රස්ථාන ලැබිණි. උන්වහන්සේ නම්,
- (1) බක්කුල මාහිමි ය. (2) ආනන්ද මහතෙරුන් වහන්සේ ය.
 - (3) සීවලී මහරහතන් වහන්සේ ය. (4) කුමාර කාශ්‍යප මාහිමි ය.
 - (5) රාහුල තෙරුන් වහන්සේ ය.
20. ප්‍රථම සංගීතිය අවසානයේ දී ධර්ම විනය, පිටක වශයෙන් බෙදූ අතර මුඛ පරපුරෙන් ඒ ඒ කොටස් පවත්වාගෙන යාමට වෙන වෙන ම ගුරු සිසු පරම්පරාවලට පවරන ලදී. එහිදී බුද්දක නිකාය,
- (1) සැරියුත් මාහිමියන්ගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට පවරන ලදී.
 - (2) අනුරුද්ධ මා හිමියන් ප්‍රමුඛ සඟ පරපුරට පවරන ලදී.
 - (3) කොඤ්ඤකද්ද මහතෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට පවරන ලදී.
 - (4) මහාකච්චාන මාහිමියන් ඇතුළු අනුගාමික හික්ෂුන්ට පවරන ලදී.
 - (5) ආචාර්ය පරපුරකට පැවරූ බවක් සඳහන් නොවේ.
21. තෙවන ධර්ම සංගීතියෙන් පසු රටවල් නවයකට ධර්ම දූත හික්ෂුන් යැවූ බව මහාවංශයේ සඳහන් වේ. එහි දී මජ්ඣිම තෙරණුවන් ප්‍රධානව කාස්සපගොත්ත, චුල්ලදේව, සහදේව, දුන්දුහිස්සර යන හිමිවරුන් වැඩම කළේ,
- (1) කාශ්මීර-ගන්ධාරයට ය. (2) වනවාස දේශයට ය. (3) මහාරාජට්‍රයට ය.
 - (4) යෝතක දේශයට ය. (5) හිමවත්ත ප්‍රදේශයට ය.
22. හික්ෂු සමාජය යනු ගුරු-ශිෂ්‍ය සංවිධානයකි. විනයට අනුව ගුරුවරුන් හැදින්වෙන්නේ ආචාර්යවරුන් හා උපාධ්‍යායවරුන් ලෙස ය. සිසුහු අන්තේවාසික සහ සද්ධිවිහාරික නම් වෙති. මෙකී දෙපක්ෂය අතර සම්බන්ධය නිසි ලෙස පවත්වාගෙන යාමට අදාළ සදුපදේශයන් ඇතුළත් වන්නේ,
- (1) වරියාපිටකයේ ය. (2) මහාවග්ගපාළියේ ය.
 - (3) සමන්තපාසාදිකාවේ ය. (4) පරිවාර ග්‍රන්ථවල ය.
 - (5) පාවික්තියපාළියේ ය.
23. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වඩාත් ම පැරණි දේශනා ඇතුළත් වන්නේ සූත්‍ර පිටකයේ ය. එම දේශනා සම්මුති දේශනා ලෙස ද හැදින්වේ. සූත්‍ර පිටකය දීඝ නිකායාදී වශයෙන් ප්‍රභේද ගතවන අතර එහි සුත්ත නිපාතය අයත් වන්නේ,
- (1) බුද්දක පාඨයටයි. (2) සංයුත්ත නිකායටයි.
 - (3) පෙටකොපදෙසයටයි. (4) බුද්දක නිකායටයි.
 - (5) අංගුත්තර නිකායටයි.
24. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ගිහි සමාජය සංවිධානය විය යුතු ආකාරයත් ඊට අදාළ විනයත් සවිස්තරව උගන්වා ඇත්තේ සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ ය. ගිහි බෞද්ධයන් විසින් කළ යුතු දේ මෙන්ම නොකළ යුතු දේ ද කියැවෙන එම සූත්‍රය අයත් වන්නේ,
- (1) දීඝ නිකායටයි. (2) අංගුත්තර නිකායටයි. (3) බුද්දක නිකායටයි.
 - (4) මජ්ඣිම නිකායටයි. (5) සංයුත්ත නිකායටයි.
25. ථෙරවාද අභිධර්මය, ධම්මසංගීණි ප්‍රකරණය ආදී සත් වැදෑරුම් ප්‍රකරණයකින් යුක්ත වන අතර එය පරමාර්ථ දේශනාව ලෙස හැදින්වේ. විත්ත, වෛතසික, රූප, නිබ්බාන යන පරමාර්ථ ධර්මයෝ අභිධර්මයෙහි මූලික අවධානයට යොමුවී ඇත්තාහ. එහි සුවිසි ප්‍රත්‍ය විභාගය දක්නට ලැබෙන්නේ,
- (1) නොත්ති ප්‍රකරණයෙහි ය. (2) පට්ඨාන ප්‍රකරණයෙහි ය.
 - (3) විභංග ප්‍රකරණයෙහි ය. (4) යමක ප්‍රකරණයෙහි ය.
 - (5) කථාවත්ථුප්ප්‍රකරණයෙහි ය.

33. “ඇවැත්නි! දුක්ධාරිය සත්‍යය නම් කවරේ ද? ඉපදීම ද දිරායාම ද මරණය ද ශෝකය ද වැළපීම ද කායික පීඩා ද මානසික වූ දොමනස් ද උපායාස ද කැමති දේ නොලැබීම ද සැකෙවින් පසුදුව උපාදානස්කන්ධය ද දුක නම් වේ.” මෙම පැහැදිලි කිරීම තුළ උපායාස යන්නෙන් අදහස් වන්නේ,
 (1) ලෙහි අත් ගසමින් වැළපීමයි. (2) ප්‍රිය විප්‍රයෝග දුකයි.
 (3) ජරාජීර්ණ බවින් ඇති වන අසහනයයි. (4) කිසියම් ව්‍යසනයක් නිසා ඇති වන සිත් තැවුලයි.
 (5) ධනෝපායනයට දරන උත්සාහය නිසා ඇති වන දුකයි.
34. භාෂාව යනු මනස ඇතුළු ඉන්ද්‍රිය මගින් අත්දකිනු ලබන දේවල් හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මිනිසුන් වන අප විසින් නිපදවා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන්නකි. නිවන වැනි අලෝකික අනුභූතියක් භාෂාව මගින් ප්‍රකාශ කළ හැකි ද? මේ පිළිබඳව නිවැරදි අදහසක් වන්නේ,
 (1) නිවන කිසිසේත් ම භාෂාවට නැගිය නොහැකිය යන්නයි.
 (2) සෝවාන් පුද්ගලයාට පමණක් නිවන විස්තර කළ හැකිය යන්නයි.
 (3) බුදු දහමෙහි නිවන දක්වා ඇත්තේ නිෂේධාර්ථවත් වචන මගින් යන්නයි.
 (4) නිවනේ ස්වභාවය කිව හැක්කේ පාලි භාෂාවෙන් පමණකි යන්නයි.
 (5) නිවන පැහැදිලි කිරීමට භාෂාව සපුරා ප්‍රමාණවත්ය යන්නයි.
35. සදාකාලික සැප ලැබීමට නම් හැකිතාක් දුක් විදිය යුතු ය. තමා විසින් තමා ම තැවිය යුතු ය. එසේ දුක් විදීමෙන් ම දුක් පීඩා ගෙවා දැමිය හැකි යැයි බුද්ධ කාලීන ඇතැම් සාමයික සම්ප්‍රදායවල ඉගැන්වූ බව සඳහන් වේ. මෙම අන්තවාදී ක්‍රියා පිළිවෙතට සපුරා එරෙහි වූයේ,
 (1) ලෝකායතවාදයයි. (2) අත්තන්තප යෝගයයි.
 (3) සීලබ්බත පරාමාසයයි. (4) නිත්‍යාත්මවාදයයි.
 (5) කටුක ව්‍රත සමාදානයයි.
36. සියල්ල ඇත. නිත්‍ය වූ ආත්මයක පැවැත්ම යථාර්ථයකි. මේ ශාස්වත දෘෂ්ටියයි. සියල්ල නැත. නිත්‍යාත්මය මුසාවකි. මෙය අශාස්වත දෘෂ්ටියයි. බුද්ධ කාලීන සියලු දෘෂ්ටීන්ට පදනම වූ මෙම උභයාන්තයට ම නොපැමිණ බුදුරදුන් මධ්‍යම දේශනා නම් වූ පටිච්චසමුප්පාද දේශනාව පවත්වන බව සඳහන් වන්නේ,
 (1) බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයේ ය. (2) අග්ගිච්ඡගොත්ත සූත්‍රයේ ය.
 (3) සන්දක සූත්‍රයේ ය. (4) කච්චානගොත්ත සූත්‍රයේ ය.
 (5) සංගාරව සූත්‍රයේ ය.
37. ගෘහස්ථ ජීවිතයක් ගත කරන්නෙකු සිය කායික ශක්තිය මෙන් ම මානසික ශක්තිය ද උපකාර කොට ගෙන දෙලොව දියුණුව ඇති කර ගත යුතු යැයි බුදුරදුන් උගන්වා වදාළේ,
 (1) ජානුස්සෝණි බ්‍රාහ්මණයාට ය. (2) දීඝජානු කෝලිය පුත්‍රයාට ය.
 (3) ජීවක වෛද්‍යවරයාට ය. (4) යසකුල පුත්‍රයාට ය.
 (5) විත්ත ගෘහපතියාට ය.
38. සබ්බෙ සත්තා, සබ්බෙ පාණා, සබ්බෙ භූතා යන සංකල්පය බෞද්ධ ඉගැන්වීම් තුළ දක්නට ලැබෙන්නකි. එය සකල ජීව භික්ඛාදයක් ලෙස හැදින්විය හැකි ය. ඒ සමග ම මිනිසා ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි ද බුදු දහමෙහි පිළිගෙන ඇත. ඒ බව සනාථ වන්නේ,
 (1) කුසලාකුසල ධර්ම පිළිබඳ දේශනාව තුළිනි.
 (2) බ්‍රහ්මවිහාර ඉගැන්වූ අවස්ථාවෙනි.
 (3) සිවු සඟරාවත්වලිනි.
 (4) බෞද්ධ ශීල ශික්ෂාවෙනි.
 (5) බෝධිසත්ත්වයකු විමේ යෝග්‍යතා දැක්වූ අවස්ථාවෙනි.
39. බුද්ධ කාලීන භාරතීය මහණ බමුණන් අතර දිගු කලෙක පටන් ධ්‍යාන, භාවනා සහ තදනුබද්ධ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ දැනුවත්කමක් පැවති බව සූත්‍ර දේශනාවලින් හෙළිවෙයි. එහි ලා බුදුසමය තැබූ ඉදිරි පියවර වන්නේ,
 (1) සාද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පෑමට ඉගැන්වීමයි.
 (2) අනුන්ගේ සිත්හසර දැන දැකගැන්මට ඉගැන්වීමයි.
 (3) ආසවක්ඛය ඤාණය තුළින් ලබන විමුක්තිය පෙන්වා දීමයි.
 (4) වතුර්ථ ධ්‍යානය ඉපදවීමට මග හෙළි කිරීමයි.
 (5) නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය ඉගැන්වීමයි.

40. කර්මය හා විපාකය පිළිබඳව සමාජය තුළ නිසි අවබෝධයක් නැති බවත්, ඒ පිළිබඳව විවිධ ආකල්ප ප්‍රචලිතව ඇති බවත් විද්වත්හු පෙන්වා දෙති. ඒ අතර නිවැරදි ආකල්පයක් වන්නේ,
- (1) කර්මය වෙනස් කළ නොහැකිය යන්නයි.
 - (2) කුසල් සසරට ද පිං නිවනට ද හේතුවේ යන්නයි.
 - (3) පෙර කළ කර්ම සියල්ල දුක් උපදවයි යන්නයි.
 - (4) මිනිසුන් උස් පහත් වන්නේ කර්මානුරූපව පමණි යන්නයි.
 - (5) "හෙතෙම කරයි හෙතෙම විදියි." යන්න අබෝධ මතවාදයකි යන්නයි.
41. බුදුදහම අනුව මෙලොව දියුණුව මෙන් ම පරලොව දියුණුව ද ළඟා කර ගැනීමට නම් විර්යය වැඩිය යුතු ය. අධිෂ්ඨානශීලී විය යුතු ය. අප බෝසතාණන් වහන්සේ අධිෂ්ඨානය මෙන් ම විර්යය ද පිළිබඳව ආදර්ශය ලබා දී ඇති කථා පුවතක් නම්,
- (1) මට්ටකුණ්ඩලී වස්තුවයි. (2) දහම්සොඩ කථාවයි.
 - (3) බෝධිරාජකුමාර වස්තුවයි. (4) වණ්ණුපට ජාතකයයි.
 - (5) නාලාගිරි දමනයයි.
42. මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ ලක්දිවට වැඩම කොට පළමුවෙන් පැවැත්වූ ධර්ම දේශනාව ලෙස වාර්තා වන්නේ මැඳුම් සහිය මූලපණ්ණාසකයේ එන වූළහත්ථිපදෝපම සූත්‍රයයි. ඇත්පිය උපමාව මුල්කොට ගත් එම සූත්‍රයෙන් කියැවෙන්නේ ත්‍රිවිධ රත්නය අරබයා බෝද්ධයකු තුළ ඇති කර ගත යුතු,
- (1) අමුලිකා ශ්‍රද්ධාවයි. (2) අවල විශ්වාසයයි. (3) ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාවයි.
 - (4) ප්‍රසාද මාත්‍රයයි. (5) හක්ති ප්‍රේමයයි.
43. නිති පන්සිල් රකිමින් දැහැමි සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කිරීම ද පොහොය අටසිල් රකිමින් නිර්වාණගාමී ප්‍රතිපදාවේ හැසිරීම ද ගිහි බෝද්ධයෙකුගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම ගිහි දස ශීලයක් ද ඇත. එහි සුවිශේෂත්වය නම්,
- (1) බුන්මවාරිව විසීම ය. (2) පස්පවින් වැළකීම ය.
 - (3) මිල මුදල් පරිහරණය නොකිරීම ය. (4) සුවපහසු අසුන් භාවිත නොකිරීම ය.
 - (5) මිට්‍යා ආජීවයෙන් වැළකීම ය.
44. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෛද්‍යවරයකුට සමාන යැයි ධර්මයේ සඳහන් වේ. වෛද්‍යවරු රෝගීන්ට අගුණ දේ කියා දෙති. බුදුවරු ද සසර දුකට පත්ව සිටින්නන් නොකළ යුතු පව් හා අකුසල් කියා දෙති. වෛද්‍යවරු රෝගීන්ට ගුණදායක දේ උගන්වති. බුදුරජාණන් වහන්සේ ද පිං හා කුසල් උගන්වති. එබඳු කුසල ධර්මයෙක ලක්ෂණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක්කේ,
- (1) සසර දික්වීම ය. (2) අකුසල් මුල් යටපත් වීම ය.
 - (3) විවිධ සම්පත් ලැබීම ය. (4) කාම ලෝකවල උපත ලැබීම ය.
 - (5) උපනුපත් ජාති දිගාසිරි ලැබීම ය.
45. සිවුබඹ විහරණයන්හි මූලට කියැවෙන මෙන්තාව අප විසින් සියලු සත්ත්වයන් වෙත පැතිර විය යුත්තකි. එසේ මෙන් වඩන තැනැත්තාට අනුසස් එකොළහක් ලැබෙයි. ඉන් එකක් නම්,
- (1) ගැඹුරු නුවණක් ලැබීම ය. (2) නුමුලාව මියයාම ය.
 - (3) බොහෝ සම්පත් ලැබීම ය. (4) සොරසතුරු උවදුරු නැති වීම ය.
 - (5) දීර්ඝායුෂ ලැබීම ය.
46. එක්තරා සමාගමක වගකීම දැරූ අංශ ප්‍රධානියෙක් විය. එම තනතුර වසර තුනකට සීමා වෙයි. එම කාලය නිම කළ එකී නිලධාරියා නැවත සාමාන්‍ය සේවකයකු වූ අතර පහළින් සිටි සේවකයෙක් ඔහුගේ අංශ ප්‍රධානියා විය. ඒ ගැන මුලින් තනතුර දැරූ තැනැත්තා බෙහෙවින් සතුටු විය. එම ගුණය හැඳින්විය හැක්කේ,
- (1) මෙහි වින්තාව යනුවෙනි. (2) සමානාත්මතා ගුණය යනුවෙනි.
 - (3) උපේක්ෂාව යනුවෙනි. (4) මුදිතා ගුණය යනුවෙනි.
 - (5) කාරුණික බව යනුවෙනි.
47. අංගුත්තර නිකාය අනුෂ්ඨාන සූත්‍රය මෙලොව වශයෙන් ම ගිහියෙකුට විදිය හැකි සැප සතරක් උගන්වයි. එම සැප විදීමට නම් සුරක්ෂිත ආර්ථිකයක් ගොඩනගා ගත යුතු ය. එම සූත්‍රයේ හෝග සුඛ යන්නෙන් කියැවෙන්නේ,
- (1) දැහැමිව හෝග සපයා ගැනීමෙන් ලබන සැපයයි.
 - (2) හෝග සම්පත් නිසි ලෙස පරිභෝග කිරීමේ සැපයයි.
 - (3) අය-වැය සමච්ච පවත්වා ගැනීමෙන් විදින සැපයයි.
 - (4) ණය නොවීමෙන් ලබන සැපයයි.
 - (5) තමාට ප්‍රමාණවත් හෝග සම්පත් ඇතැයි ලබන තෘප්තියයි.

AL/2018/41/S-II

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/முழுப் பதிப்புரிமையுடையது/All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர) பரீட்சை, 2018 ஓகஸ்ட்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

බුද්ධ ධර්මය II
 பௌத்தம் II
 Buddhism II

41 S II

2018.08.07 / 08.30 - 11.40

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:
 * I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) 'කිං සච්ච ගවෙසී' යන්න නිර්වචනය කරන්න.
 (ii) 'තරාගත සමන්තෙසනා' යන්න පැහැදිලි කරන්න.
 (iii) "බුදුදහම විශ්ව සාධාරණ ය." සාකච්ඡා කරන්න.
 (iv) "බුදුවරු දෙලොව දියුණුවට උපදෙස් දෙති." විස්තර කරන්න.
 (v) "බුදුරදහු උච්ඡේදවාදියෙක් නොවෙති." විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)
2. (i) ප්‍රාග් බෞද්ධ පැවිද්දේ ලක්ෂණ හතරක් නම් කරන්න.
 (ii) බෞද්ධ පැවිද්දේ විශේෂතා හඳුන්වා දෙන්න.
 (iii) 'ඤාතිවතුන්කම්ම' උපසම්පදාව පැහැදිලි කරන්න.
 (iv) 'ආසවට්ඨානීය ධර්ම' විස්තර කරන්න.
 (v) "පැවිදි ගුරු-සිසුන් පිය-පුතුන් සේ විසිය යුතු ය." විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)
3. (i) සංගායනාවලට මග පෙන්වූ බුද්ධ දේශනා දෙකක් නම් කරන්න.
 (ii) ප්‍රථම සංගීතිය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් මූලාශ්‍රය හඳුන්වන්න.
 (iii) ප්‍රථම සංගීතියේ ආසන්න හේතු මොනවා ද?
 (iv) ධර්ම විනය යන්නෙහි අර්ථ විභාග කරන්න.
 (v) ධර්ම විනයෙහි විර පැවැත්මට ප්‍රථම සංගීතිය උපකාරී වූ අන්දම සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

II කොටස

4. (i) සංජයබෙල්ලට්ඨිපුත්තයේ ඉගැන්වීම් විස්තර කරන්න.
 (ii) එම ඉගැන්වීම් පිළිබඳ බෞද්ධ විචාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 20යි.)
5. (i) සසර දුක පිළිබඳ බුද්ධකාලීන මතවාද විස්තර කරන්න.
 (ii) "දුක්බෙ ලොකො පතිට්ඨිතො." විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)
6. (i) කුසලාකුසල කර්ම නිශ්චය කිරීමේ බෞද්ධ මිනුම්දඬු පෙන්වා දෙන්න.
 (ii) "කර්මය නියතියක් නොවේ." ධර්මානුකූලව විමසන්න. (ලකුණු 20යි.)
7. (i) සිවුබඹ විහරණ විස්තර කරන්න.
 (ii) බෞද්ධ සාරධර්මවල කේන්ද්‍රය බ්‍රහ්මවිහාර බව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20යි.)
8. (i) "ප්‍රජා ආර්ථිකයේ පිරිහීම, සඳාචාරය ද සාමය ද බිඳ වැටීමට හේතු වේ." සුත්‍රානුසාරයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 (ii) එම සමාජ අර්බුදයට රජය කෙසේ ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු දැයි බුද්ධානුශාසනය ඇසුරෙන් පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 20යි.)

FALL